

Wonen Landelijk gebied

Informatieve raadsbijeenkomst

[gD] gemeente
Doetinchem

Wonen landelijk gebied

Agenda

• Aanleiding en het doorlopen proces	Wethouder Steintjes
• Toelichting 'Wonen landelijk gebied'	Roelof Goodijk
• Van beleid naar uitvoering	Gerbert Navis

Verduidelijkende vragen mogen tijdens de presentatie worden gesteld.

Wonen landelijk gebied

Aanleiding

- Woonvisie, Omgevingsvisie en Gebiedsproces
Slangenburg Gaanderen
- Vergrijzing, stoppende agrarische bedrijven, leefbaarheid, vitaliteit, landschap en natuur, etc..

Proces

- Bewonersavonden, enquête, jongerenbijeenkomsten en raadsbijeenkomst
- Formuleren nieuw beleid met minder regels, meer doelstellingen

Wonen Landelijk Gebied

Gemeente Doetinchem

Roelof Goodijk

Wonen Landelijk Gebied

4 september 2025

Aanleiding

Waarom beleid voor wonen in het landelijk gebied?

- Uitwerking Woonvisie + uitkomst van de gebiedsvisies
- Trends; meer vraag naar woningen, anders wonen, langer zelfstandig thuiswonen
- Concrete vragen en wensen in het gebied en vraagstukken over leefbaarheid
- Meer ruimte in het provinciaal beleid

Uitgangspunten wonen landelijk gebied

Wonen is geen doel op zich, maar:

- Bijdrage leveren aan de leefbaarheid en een vitaal landelijk gebied
- Geen afbreuk aan het landschap
- Versterken van het landschap en/of natuur

Hoe gingen de avonden?

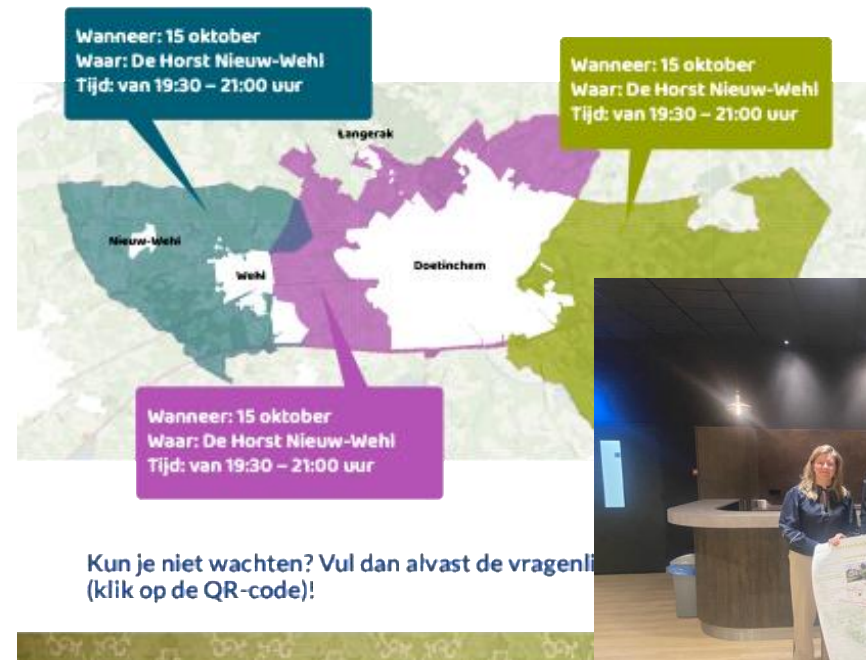
Drie bewonersbijeenkomsten

- West: ong. 20 deelnemers
- Midden: ong. 40 deelnemers
- Oost: ong. 70 deelnemers

Twee jongerenbijeenkomsten

- Gaanderen: 5 deelnemers
- Wehl en Nieuw-Wehl: ong. 25 deelnemers
- Plus swipocratie

Slotavond: ongeveer 50 deelnemers

Uitkomsten t.a.v. de leefbaarheid

- Algemeen een **positief geluid over de leefbaarheid**: Rust, ruimte, vrijheid, landschap. Sociale cohesie op veel plekken sterk.
- Op een aantal plekken zijn inwoners heel **goed georganiseerd**:
Slangenburg, IJzevoorde & een aantal clusters en linten
- Overal is vooral vraag naar **meer generaties op 1 erf**
- Enkele gebieden specifiek de vraag voor wonen voor **jongeren**:
Wehlse Broeklanden, Nieuw Wehl en IJzevoorde

Hoe kan wonen iets toevoegen aan de leefbaarheid?

Kleinere wooneenheden, voor ouderen en jongeren:

- + 1 woning mogelijk maken
- Bestaande gebouwen splitsen
- Erftransformatie: meer gericht op diversiteit van doelgroepen

Maar ook: behoud van waardevol landschap, rust en ruimte

Dilemma's in het proces

- Hoe ga je om met gebiedsgerichte verschillen?
- Hoe stimuleer je betaalbare woningen?
- Hoe zorg je dat het niet te vol wordt?
- Hoe zorg je dat de kwaliteit van het landschap erop vooruit gaat?

Hoofdkeuzes

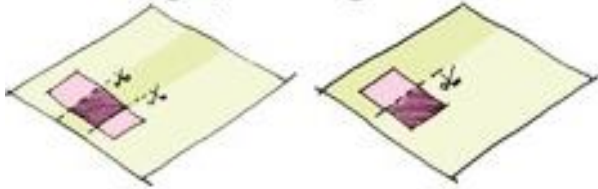
- We kiezen overwegend voor betaalbare woonvormen
- We borgen de toekomstige ontwikkelmogelijkheden voor de landbouw
- We stellen eisen aan kwaliteit woningen en erven
- We kiezen voor de 1-erfgedachte
- We vragen een investering in het landschap
- We stimuleren dat woningen zo duurzaam mogelijk worden

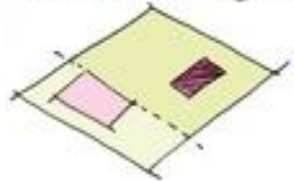

De woonvormen

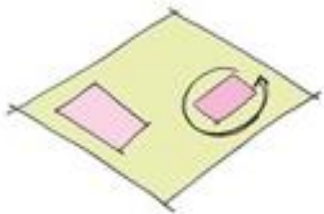
Woningsplitsing

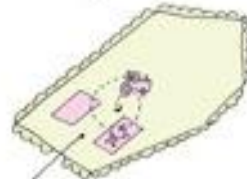
+1 Woning op achtererf

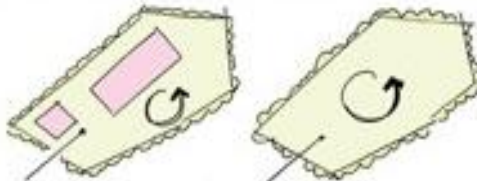
Transformatie van bijgebouw

2^e Agrarische bedrijfswoning

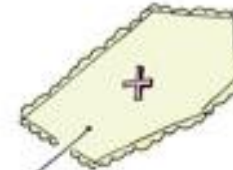
Transformatie bestaand erf

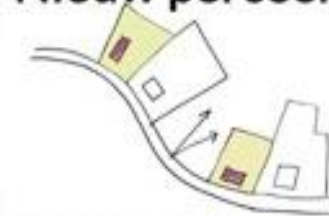
Wonen i.c.m. natuur- landschapontwikkeling

Nieuw erf

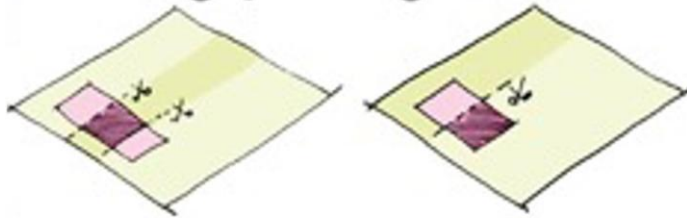
Nieuw perceel

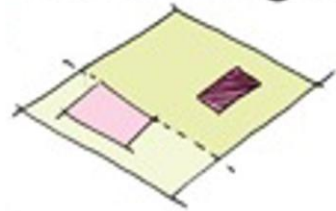

De woonvormen

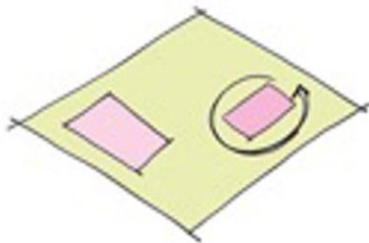
Woningsplitsing

+1 Woning op achtererf

Transformatie van bijgebouw

- Kleinere wooneenheden max 100 m² > gelijk aan mantelzorgwoning
- 1 woning achter op het erf. Hiervoor dient erf voldoende groot te zijn

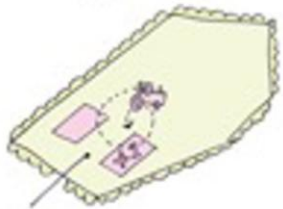

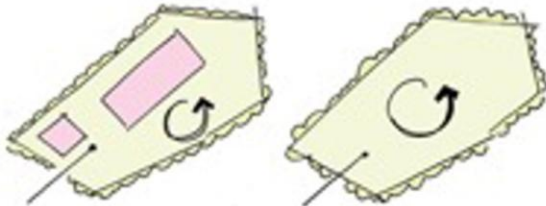

De woonvormen

2^e Agrarische bedrijfswoning

Transformatie bestaand erf

Wonen i.c.m. natuur- landschapontwikkeling

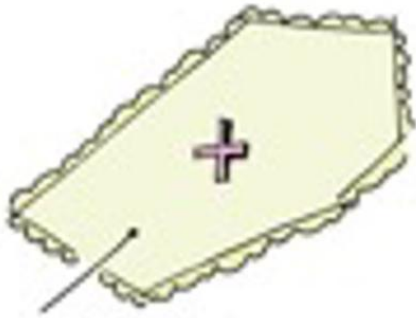
- Kleine 2^e bedrijfswoning
- Maximum aantal woningen afhankelijk van hoeveelheid sloop
- Maximaal 6 / 12, waarvan minimaal 4/8 betaalbare woningen
- Maatwerk t.b.v. natuurontwikkeling

De woonvormen

Nieuw erf

Nieuw perceel

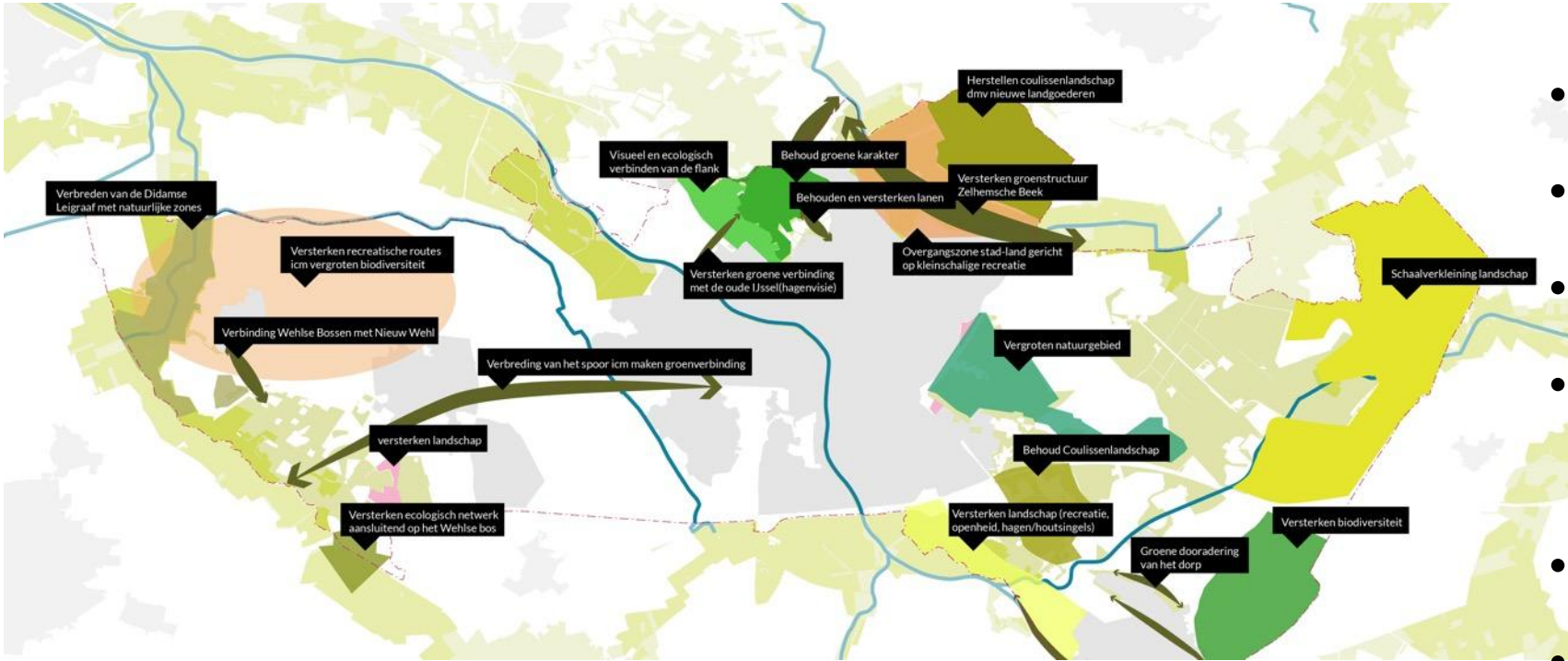

- Alleen in specifieke gebieden
- Tussen 6 en 12 wooneenheden waarvan 2/3 betaalbaar.
- Specifiek voor (mix) doelgroepen
- Nieuw perceel (met 1 woning) in bijzondere gevallen alleen in buurtschappen

Hoe voegt wonen iets toe aan landschap?

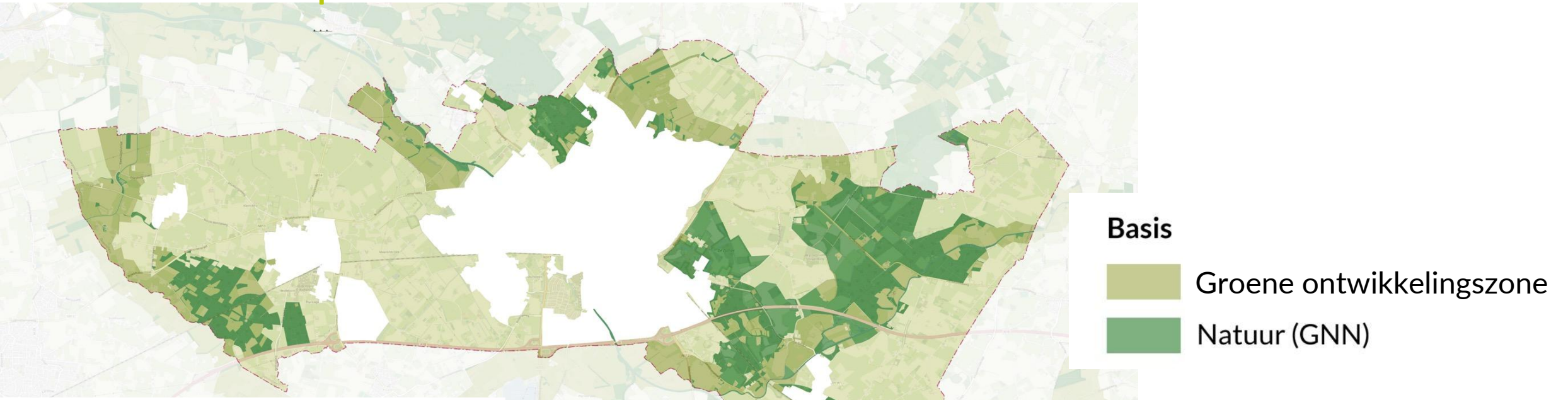

- Landschapselementen
- Maken van ommetjes
- Tegengaan van verrommeling
- Erftransformatie (historische erfindeling)
- Minder gebouwen, stallen slopen
- Herontwikkeling van cultuurhistorische waardevolle panden

Waar moet je rekening houden met het landschap?

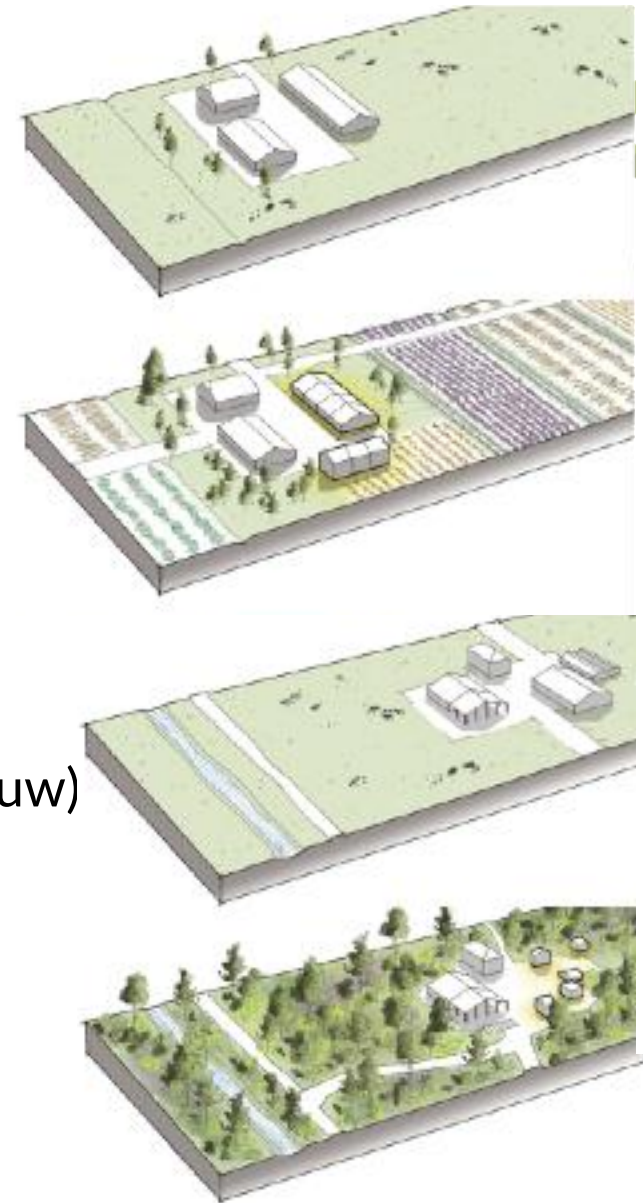
Gebiedsgerichte verschillen in woonvorm

Sommige woonvormen kunnen op veel plekken

- Splitsen
- +1 woning (kleine woning op bestaand woonperceel)
- Tweede agrarische bedrijfswoning
- Transformatie bestaand erf (o.a. VAB, transformatie bijgebouw)

Enkele woonvormen kunnen maar in een beperkt aantal gebieden

- Nieuw perceel (buurtschappen)
- Nieuw erf (randzones)
- Wonen i.c.m. natuur- en landschapsontwikkeling (o.a. landgoederen)

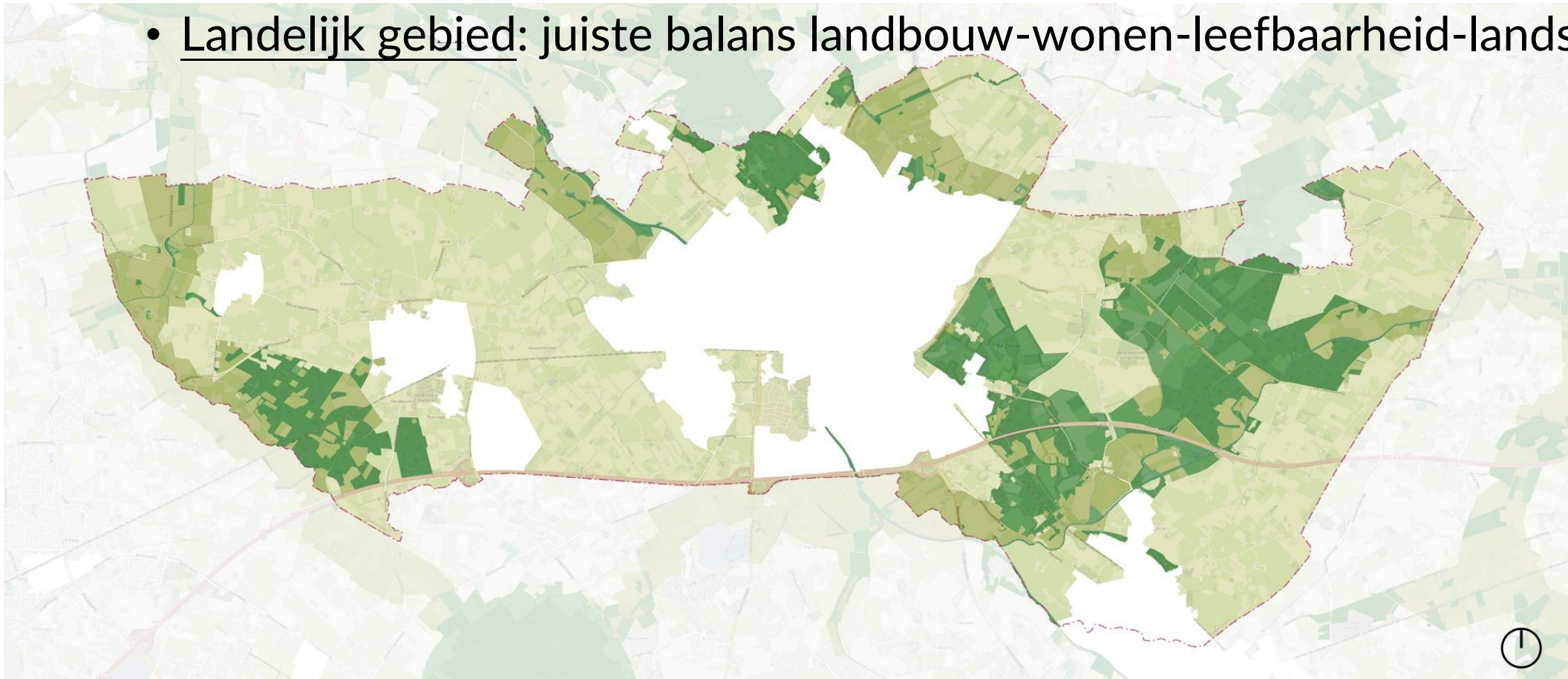

3 basis gebieden

- Natuur: beschermde gebieden
- Groene ontwikkelingszone: landschap/natuur ontwikkelen via wonen
- Landelijk gebied: juiste balans landbouw-wonen-leefbaarheid-landschap

Basis

- Groene ontwikkelingszone
- Natuur (GNN)
- Landelijk gebied

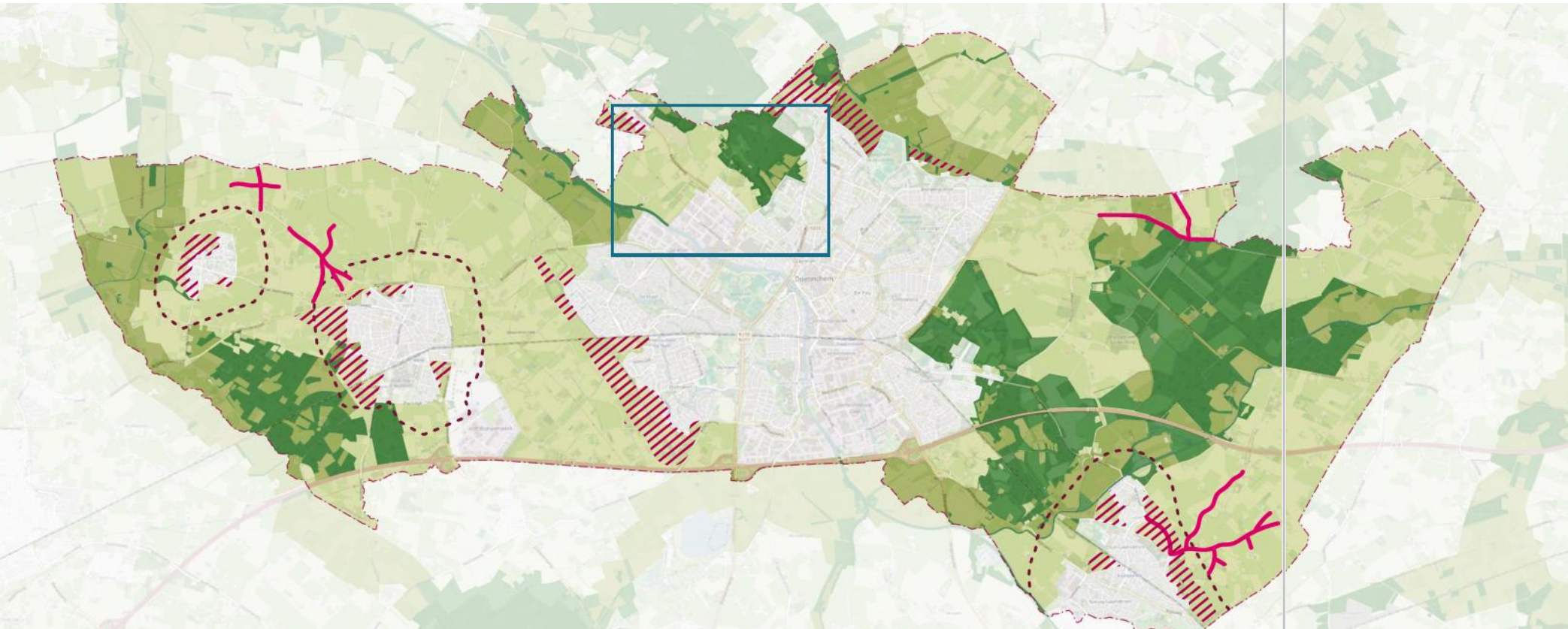

Accenten binnen landelijk gebied

- Dorpsrandgebieden
- Buurtschappen

Basis

- Groen ontwikkelgebied
- Natuur (GNN)
- Landelijk gebied

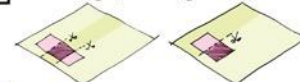
Groene ontwikkelingszone

- Kansen op bestaande erven/percelen
- I.c.m natuur- & landschapsontwikkeling

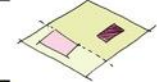
Legenda

— Bebouwde kom
--- Gemeentegrens
Basis
■ Groene ontwikkelingszone

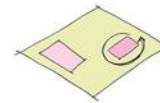
✓ Woningssplitsing

✓ +1 Woning op achtererf

✓ Transformatie van bijgebouw

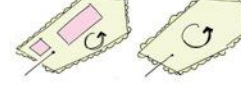
✗ 2^e Agrarische bedrijfswoning

✗ Nieuw perceel

✓ Transformatie bestaand erf

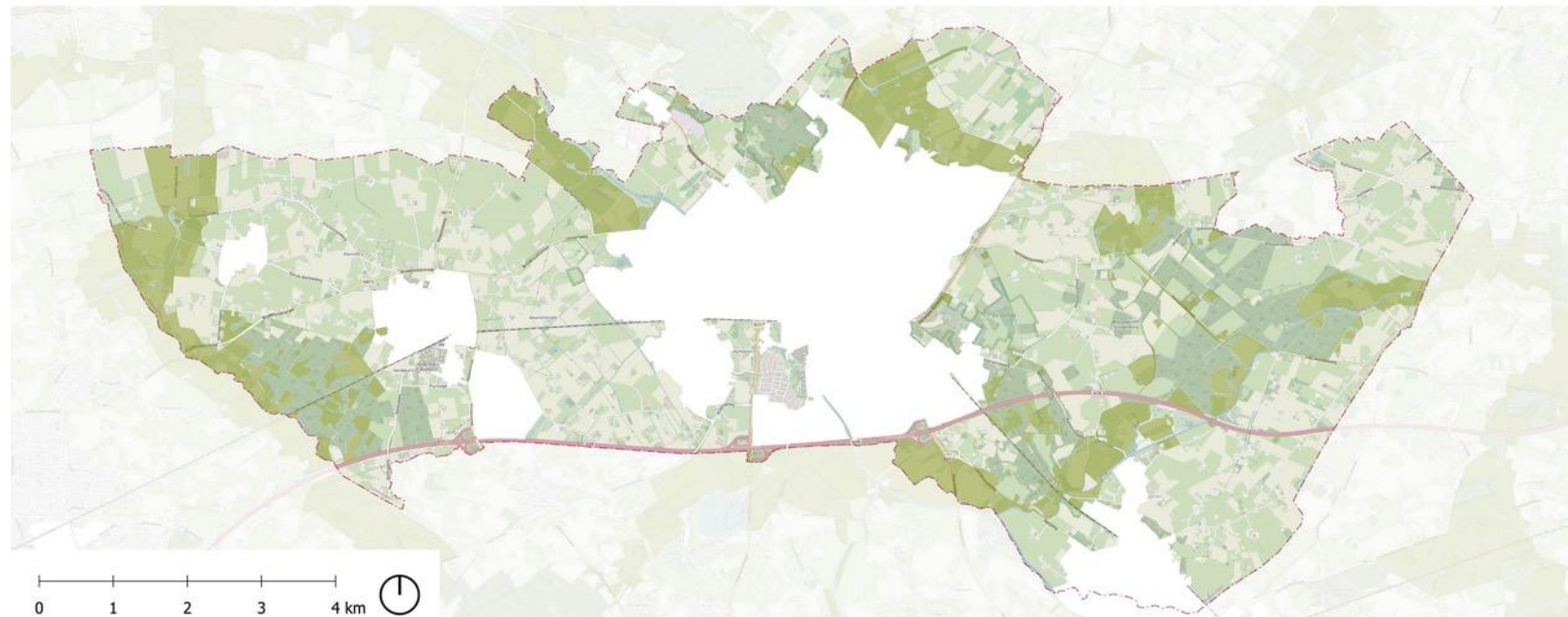
✗ Nieuw erf

✓ Wonen i.c.m. natuur-landschapsontwikkeling

✓ Wonen i.c.m. kleinschalige natuur- landschapsontwikkeling

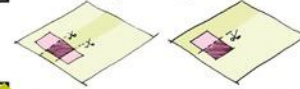
Landelijk gebied

- Kansen op bestaande erven
- Soms kansen voor nieuwe erven in accentgebieden

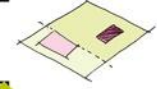
Legenda

— Bebouwde kom
--- Gemeentegrens
Basis
Landelijk gebied

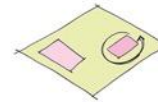
✓ Woningssplitsing

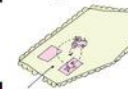
✓ +1 Woning op achtererf

✓ Transformatie van bijgebouw

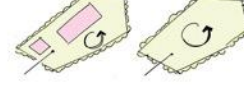
✓ 2^e Agrarische bedrijfswoning

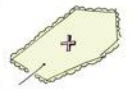
✗ Nieuw perceel

✓ Transformatie bestaand erf

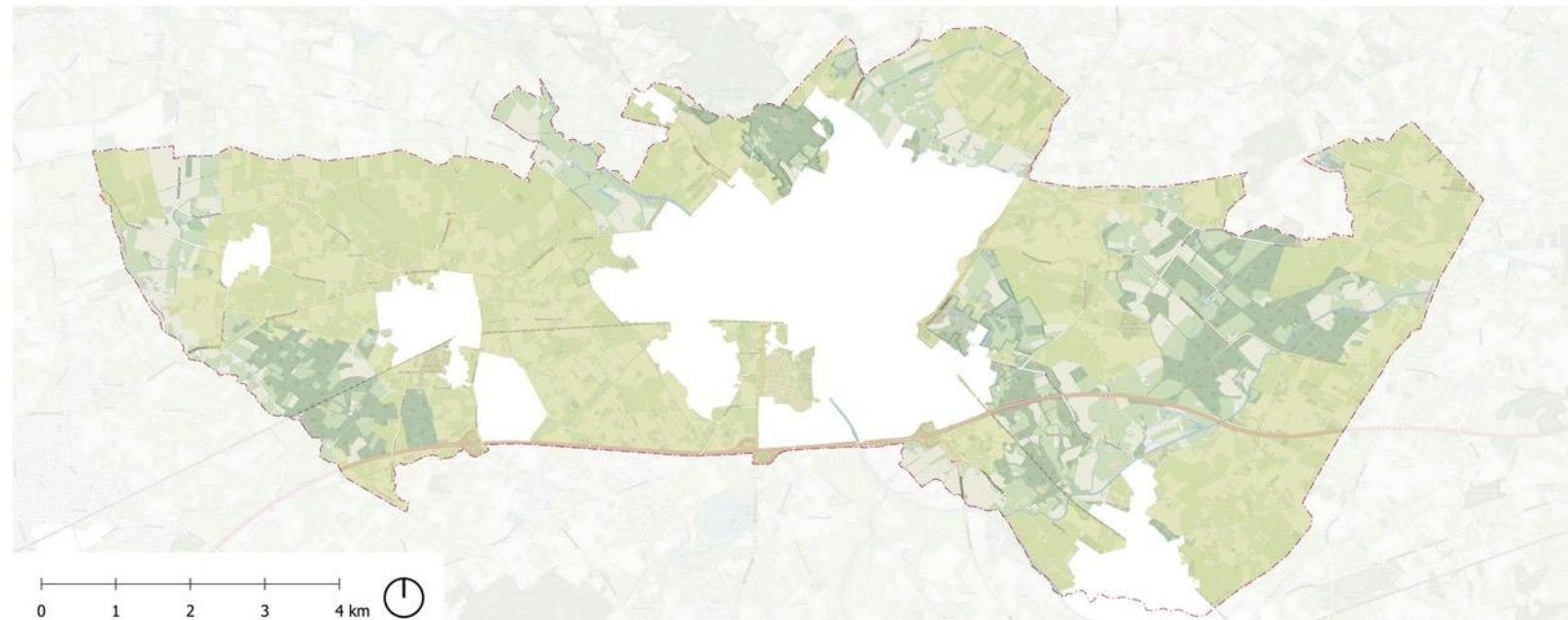
✗ Nieuw erf

✗ Wonen i.c.m. natuur-landschapsonwikkeling

✗ Wonen i.c.m. kleinschalige natuur-landschapsonwikkeling

Dorpsranden: stad-land relatie versterken via wonen

Extra:

- Kansen voor een nieuw erf

Legenda

— Bebouwde kom
--- Gemeentegrens

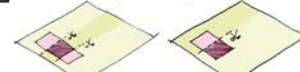
Basis

■ Groen ontwikkelgebied
■ Natuur (GNN)
■ Landelijk gebied

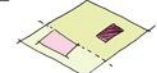
Accent

--- Dorpsranden

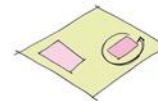
☐ Woningssplitsing

☐ +1 Woning op achtererf

☐ Transformatie van bijgebouw

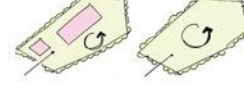
☐ 2^e Agrarische bedrijfswoning

☐ Nieuw perceel

☐ Transformatie bestaand erf

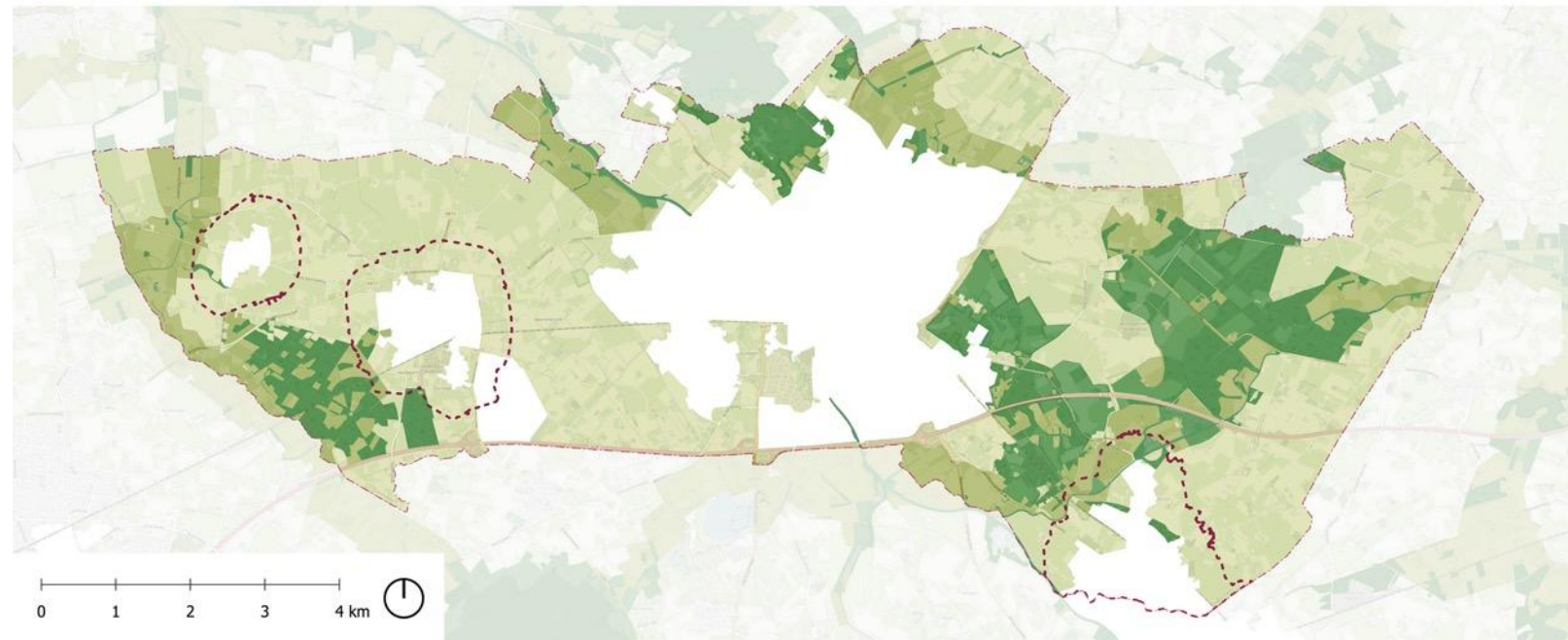
☒ Nieuw erf

☐ Wonen i.c.m. natuur-landschapontwikkeling

☐ Wonen i.c.m. kleinschalige natuur-landschapontwikkeling

Buurtschappen: Sociale cohesie versterken

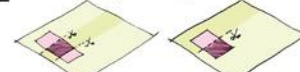
Extra:

- Kansen voor een nieuw erf
- Nieuw perceel met 1 woning

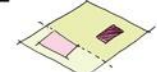
Legenda

- ☐ Bebouwde kom
☐ Gemeentegrens
- Basis**
- ☒ Groen ontwikkelgebied
  - ☒ Natuur (GNN)
  - ☒ Landelijk gebied
- Accenten**
- ☒ Buurtschappen

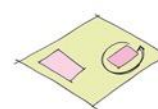
☐ Woningsplitsing

☐ +1 Woning op achtererf

☐ Transformatie van bijgebouw

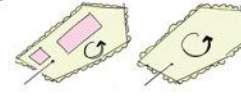
☐ 2^e Agrarische bedrijfswoning

☒ Nieuw perceel

☐ Transformatie bestaand erf

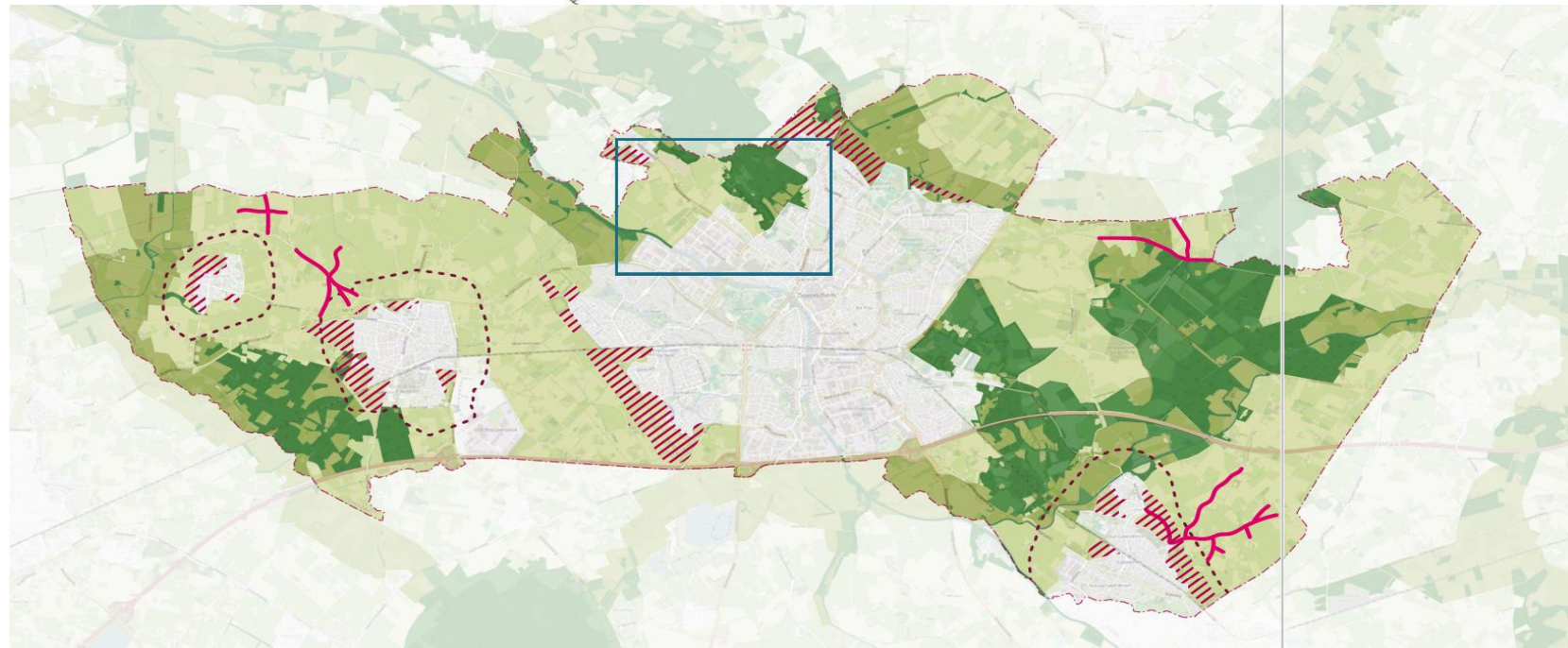
☒ Nieuw erf

☐ Wonen i.c.m. natuur-landschapsontwikkeling

☐ Wonen i.c.m. kleinschalige natuur-landschapsontwikkeling

Hoe gaat het in zijn werk?

Randvoorwaarden:

- Bijdragen aan de leefbaarheid (betaalbaarheid, doelgroepen)
- Beschermen van landschap en natuur
- Geen beperking ontwikkelruimte agrariërs

In welk gebied zit je?

Is de beoogde woonvorm hier mogelijk?

Voldoe je aan de randvoorwaarden?

Voldoe je aan de kwaliteitscriteria?

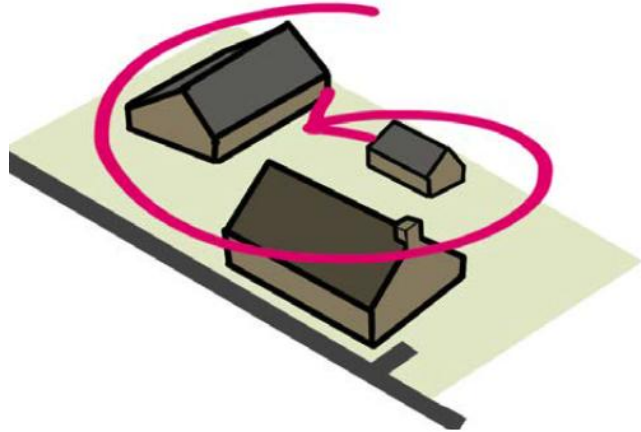
Welke (ruimtelijke) investering doe je?

Welke procedure moet je doorlopen?

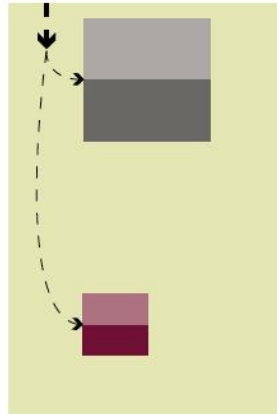

Voorbeeld kwaliteitscriteria:

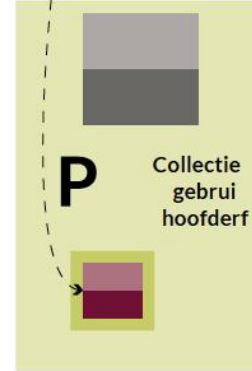
De verschillende gebouwen moeten samen 1 ensemble vormen

1 gezamenlijke oprit

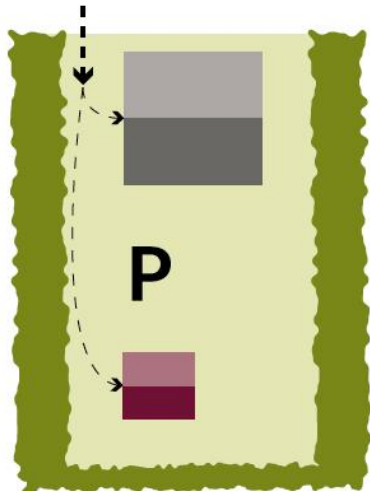

Er wordt gebruik gemaakt van 1 gezamenlijke oprit

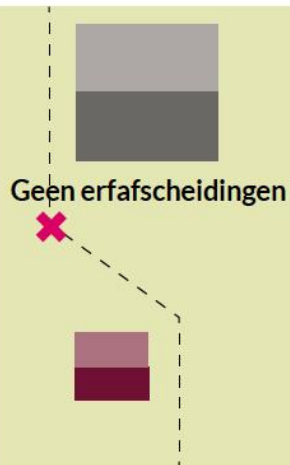
Recht van overpad

De nieuwe woning krijgt recht van overpad over het hoofderf en een deel van het hoofderf wordt collectief gebruikt

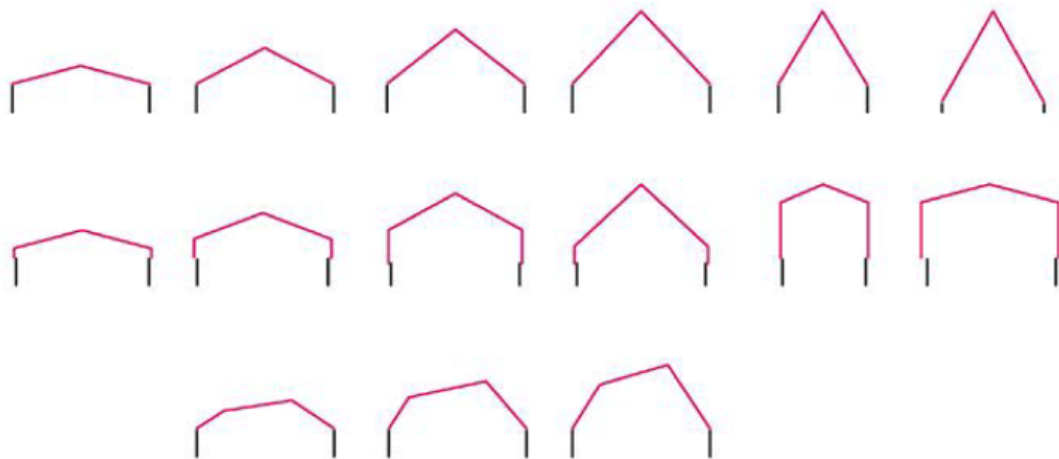
Woningen maken gebruik van een gezamenlijke oprit en parkeervoorziening

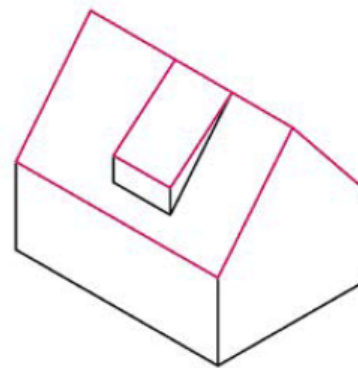
Er komen geen erfafscheidingen op het perceel

- Stedenbouwkundige opzet
- Buitenruimte
- Bebouwing (massa, beeldkwaliteit)

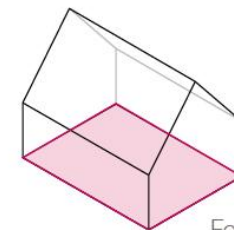

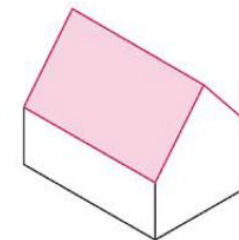
Verschillende kapvormen voorstelbaar

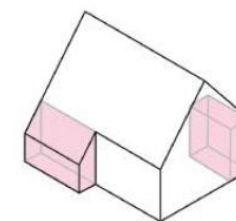
- ✗ Geen dakkapellen
- ✓ Tenzij op voorhand meeontworpen

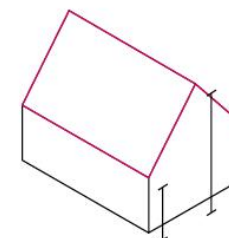
Footprint altijd kleiner dan
hoofdwoning:
min. 35m² - max. 100m²

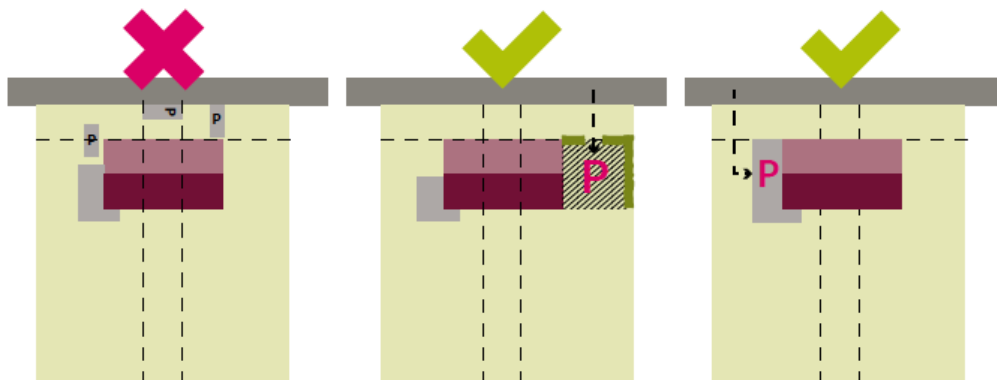
Woning moet een
kap hebben

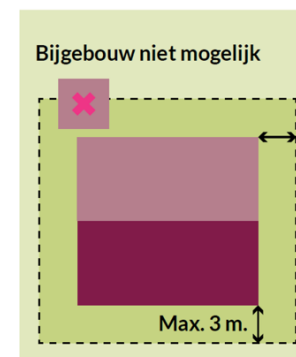
Bergingen moeten mee
ontworpen zijn of inpandig

Maximale goot- en
nokhoogte

Maximaal 1 extra oprit is toegestaan, parkeren mag niet voor de
voorgevel rooilijn

Bijgebouw niet mogelijk
Perceelsgrens van de
nieuwe woning
max. 3m uit de footprint

Afhankelijk van de
ligging in het
landschap:

- Essenlandschap
- Kampenlandschap
- Natte broek- en heideontginningen
- Rivierweidenlandschap
- Bos- en landgoederen

Rationele haakse indeling

Grote nieuwe schuren

Terrein niet afgeschermd

Rug grasland

Schuren

Houtwal

Woonhuis

Regionale weg

Gazon

Laan langs de weg

Meerdere opritten tot het erf

Verkleinen bebouwd oppervlak tot originele contour

Terrain beter afgeschermd

Nieuwe woningen in oude stijl

Ruig grasland

Paardenweide

Houtwal

Woonhuis

Tuinen met beplanting

Regionale weg

Een oprit tot het erf met halverhanding

Bebouwing oriënteren op een centrale plek

Boomgaard

A schematic diagram of a suburban residential area layout. The diagram shows a central grey area representing a residential zone, surrounded by various features. Labels with lines pointing to specific elements include: 'Weinig opgaande beplanting' (Little climbing vegetation) pointing to a small green bush; 'Terrein afgesloten door bebouwing' (Plot closed by buildings) pointing to a dark grey building footprint; 'Regionale weg' (Regional road) pointing to a light green area; 'Woonhuis' (House) pointing to a brown house footprint; 'Gazon' (Lawn) pointing to a light green area; 'Betonterrein' (Concrete plot) pointing to a dark grey area; 'Lokale weg' (Local road) pointing to a dark grey area; and 'Veel moderne gebouwen' (Many modern buildings) pointing to a dark grey building footprint.

Diagram illustrating a residential development layout with various labeled areas:

- Laan aan de doorgaande weg
- Open karakter van het erf
- Regionale weg
- Kippenweide
- Woonhuis
- Hagen
- Moestuin
- Tuin met beplanting
- Halfverharding
- Hostwal
- Lokale weg
- Toepasbare schuren omvormen
- Zichtlijnen over op het erf

Ruimtelijke investering

In welk gebied zit je?

Is de beoogde woonvorm hier mogelijk?

Voldoe je aan de randvoorwaarden?

Voldoe je aan de kwaliteitscriteria?

Welke (ruimtelijke) investering doe je?

Welke procedure moet je doorlopen?

Ruimtelijke investerings verschillen per landschapstype

Kampen- en essenlandschap

Natte broek- en heideontginningen

Rivierweidelandschap

Bos- en landgoederen

Overige investeringen:

- Behoud / herstel cultuurhistorische waarde
- Sloop oude bebouwing
- Biobased bouwen
- Aanleg recreatiepad

Hoe hoog is de ruimtelijke investering?

- Puntensysteem op basis van normbedragen (groen, paden, sloop stallen).
- Elk punt vertegenwoordigt een bedrag, dat je investeert (€ 6.000,-).
- Investering volgens eerlijk en te onderbouwen systeem + ruimte voor maatwerk.
  - Gekoppeld aan de waardevermeerdering van de grond bij de bouw van een extra woning.
  - Een kleine woning geeft een kleinere waardevermeerdering dan een grote.

Invulling van de punten

- Minimaal de helft van de punten worden geïnvesteerd in natuur en/of landschap
  - Bij transformatie erf geldt een lagere norm, omdat sloop een belangrijk deel van de bijdrage is.
- Voor overige investeringen stellen we punten in:
  - Behoud / herstel cultuurhistorische waarde
  - Sloop oude bebouwing
  - Biobased bouwen
  - Aanleg recreatiepad

Wonen Landelijk Gebied

Gemeente Doetinchem

Gerbert Navis

Wonen landelijk gebied van beleid naar uitvoering

- **Intrekken oude beleid**

1. De 'notitie Wonen Landelijk Gebied Gemeente Doetinchem';
2. Een overgangsrecht vaststellen voor lopende initiatieven.

- Woningsplitsing en VAB (vrijkomende agrarische bebouwing) ook in nieuwe beleid.

Wonen landelijk gebied

van beleid naar uitvoering

- **Nieuw beleid**
  - Alle wijzigingen lopen via de gemeenteraad (pag.58);
  - 3 woonvormen in het omgevingsplan;
  - Overige woonvormen worden per initiatief voorgelegd.

Korte omgevingsvergunningprocedure	Uitgebreide planologische procedure
Woningsplitsing tot 2 woningen	Woningsplitsing tot meer dan 2 woningen
Kleine woning op een bestaand woonerf	Kleine woning rondom een bestaand woonerf
Transformatie bijgebouw tot één woning	Kleine tweede agrarische bedrijfswoning
	Transformatie (voormalig) (agrarisch) bedrijfserf tot woonerf met maximaal 6 wooneenheden
	Transformatie (voormalig) (agrarisch) bedrijfserf tot woonerf met maximaal 12 wooneenheden
	Wonen in combinatie met natuur- en landschapsontwikkeling
	Realiseren nieuw woonperceel met één woning
	Realiseren nieuw woonerf met maximaal 12 wooneenheden

Afbeelding 12. Juridische-planologische doorvertaling per woonvorm.

Wonen landelijk gebied

van beleid naar uitvoering

Korte omgevingsvergunningprocedure	Uitgebreide planologische procedure
Woningsplitsing tot 2 woningen	Woningsplitsing tot meer dan 2 woningen
Kleine woning op een bestaand woonerf	Kleine woning rondom een bestaand woonerf
Transformatie bijgebouw tot één woning	Kleine tweede agrarische bedrijfswoning
	Transformatie (voormalig) (agrarisch) bedrijfserf tot woonerf met maximaal 6 wooneenheden
	Transformatie (voormalig) (agrarisch) bedrijfserf tot woonerf met maximaal 12 wooneenheden
	Wonen in combinatie met natuur- en landschapontwikkeling
	Realiseren nieuw woonperceel met één woning
	Realiseren nieuw woonerf met maximaal 12 wooneenheden

Afbeelding 12. Juridische-planologische doorvertaling per woonvorm.

Wonen landelijk gebied

van beleid naar uitvoering

- **Voorstel aanpassing bouwregels**
  - De 'gesplitste woning' te wijzigen naar 'kleine woning';
  - Vergroten inhoud en oppervlakte;
  - Aanpassen 'bruidsschat'.

	Kleine woning	Reguliere woning
Nieuwe inhoudsmaat (<i>oud</i>)	425 m ³ (375 m ³)	850 m ³ (750 m ³)
Oppervlakte bijgebouw (<i>oud</i>)	75 m ² (75 m ² / 150 m ²)	150 m ² (100 m ² / 150 m ²)

Wonen landelijk gebied

van beleid naar uitvoering

- **Bekendmaking**
  - Officiële bekendmakingen;
  - Toegankelijk via Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO);
  - Eigen website, www.doetinchem.nl/landelijk-gebied;
  - Sociale media.

Wonen landelijk gebied van beleid naar uitvoering

Jongeren

- Wij helpen hen actief op weg;
- Flyer met stroomschema;
- 28 oktober gaan we naar de jongeren toe;
- de avond bestaat uit twee delen:
  - presentatie
  - interactieve infomarkt

De jongeren kunnen hun eerste ideeën laten toetsen en bespreken.

Wonen landelijk gebied
van beleid naar uitvoering

Dank voor uw aandacht!

VRAGEN?

